

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VALJAANNE

ILMUB KORD NÄDALAS

TOIMETUS JA TALITUS

TALLINN, Toomkooli 13, tel. 468-24

Tellimishind aastas Kr. 5.—

ühes kunkirjaga „Konjunktur“ Kr. 12.—

Üksiknumber 15 senti.

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR
JA VASTUTAV TOIMETAJA

A. FULLERITS

TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussektsiooni juhataja J. Janusson

Sektsiooni nõukogu esimees A. Meerits

Põllumajandussektsiooni juhataja J. Kurkus

Sektsiooni nõukogu esimees Prof. P. Köpp

Riigimajanduse osa toimetaja A. Keller

Nr. 5

Tallinn, 2. veebruaril 1937

III aastakäik

SISU:

Lhk.

CONTENTS:

Page

PÕLLUMAJANDUS

Nisusaagi väärtus 1936. a. 82

TÖÖSTUS JA KAUBANDUS

Autode sissevedu 85

Lühiaudiseid / 87

LAEVANDUS

Prahiturg 88

PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

Põllumajanduslik väljavedu 89

Võiturg 89

Peekoniturg 90

Tapaloomade ja lihaturg 90

Piimaturg 91

Teraviljaturg 91

Linaturg 91

Kartuliturg 92

Aedviljaturg 92

Kalaturg 93

INFORMATSIOONI OSA

Eesti Panga nädalaaruanne 93

VALISMINISTERIUMI VALISKAUBANDUSE
OSAKONNA TEATED

Briti majandus 1936. a. 4-aj veerandil 94

Peekoni- ja sinkide kontingent Inglises 96

Tšani-Saksa kaubanduskokkulepe 1937. a. 96

Poola põllumajandusvõlad 96

Poola väljaveopreemiad viljale 96

AGRICULTURE

Quality of 1936 Wheat Production 82

INDUSTRY AND TRADE

Imports of the Motor Cars 85

Sundry Information 87

SHIPPING

Freight Market 88

AGRICULTURAL MARKETS

Exports of Agricultural Products 89

Butter Market 89

Bacon Market 90

Cattle and Meat Market 90

Milk Market 91

Grain Market 91

Flax Market 91

Potato Market 92

Vegetable Market 92

Fish Market 93

INFORMATION PART

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return 93

FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION

Economic Conditions in Gr. Britain during
Fourth Quarter of 1936 94

English Quota for Bacon and Ham 96

Danish-German 1937 Trade Agreement 96

Agricultural Debts in Poland 96

Export Premiums on Grain in Poland 96

PÖLLUMAJANDUS

NISUSAAGI VÄÄRTUS 1936. a. — QUALITY OF 1936 WHEAT PRODUCTION.

M. Põll.

Majandusministeeriumi ülesandel hindas Jõgeva sordikasvandus 1936. a. nisuväärtust põllumeeste ja katsejaamade proovide alusel ning sai kokku 80 proovi. Kokkutulnud proovidest oli talinisu 41 proovi, sealhulgas 13 proovi luunja (sangaste) nisu ja 39 proovi suinisu, sealhulgas 20 diamandi proovi.

Talinisukülv jäi 1935. a. sügissadude pärast osalt hiljaks, osalt isegi külvamata. 1936. a. kevadel külvati külvamata talinisu asemele suinisu. Talinisu kannatas 1935/36. a. talvel sagedate sulade käes. Mitu korda oli nisupõld vee ja jää all. Suurem külm oli veebruaris. Aprilli teisel poolel ilmad soojenesid; mai alul oli soe, lõppupoolel jahe-dam. Juuni oli õige soe — mitu kraadi soo-jem eelmisist aastaist. Kevad oli soe ja päikest rohkesti. Märtsis, aprillis ja mais oli sademeid vähe, samuti juunis ja juuli esi-mesel poolel. Suured sajud olid juuli teisel poolel; august oli viljakoristamiseks soodus, kuiv. Üldiselt kannatas viljakasv 1936. a. põua all.

Teraanaliis (põllumeeste proovidel).

Grain Analysis.

1	Talinisu Winter Wheat			Suinisu Summer Wheat		
	1936. a.	1935. a.	1929—34. a.	1936. a.	1935. a.	1929—34. a.
Puhtus %	97,88	86,25	98,40	97,63	96,72	99,20
Prügi, liiv, muld % . .	0,04	0,08	0,05	0,14	0,07	0,05
Umbrohuseemned % . .	0,00	0,08	0,04	0,04	0,04	0,02
Kultuurtaimede teri % .	0,03	0,01	0,10	0,27	0,12	0,15
Tungal- ja nõgitera % .	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	0,00
Kiduraid teri 1/2 % . . .	0,42	0,54	0,02	0,61	1,24	0,02
Vigast. ja poolik. teri %	0,93	0,44	0,26	0,78	0,13	0,15
Idanenud teri %	0,70	12,67	1,12	0,53	1,68	0,42

Tab. 1 on toodud 1936. a. nisupuhtu-se kohta käivad andmed. Eriti suuri vahe-sid 1936. ja 6 eelmise aasta keskmist and-mete vahel ei ole märgata. Ainult kidu-raid ja vigastatud teri oli rohkem. Tähen-dab, ta sorditi halvemini kui varem ja ida-nenud teri oli talinisu vähem (0,70%) kuue eelmise aasta keskmisest (1,12%), märksa vähem aga kui sademeterikkal 1935.

aastal (12,67%). Suinisu oli saagis ida-nenud teri vähem kui talinisu. Puhtuse kohta käivad andmed ainult põllumeeste proovide kohta.

Proovide arv.

Number of Experiments.

2	Talinisu Winter Wheat		Suinisu Summer Wheat		Kokku Total
	Kokku	Luunja	Kokku	Diamant	
1936. a.	41	13	39	20	80
1935. a.	18	11	24	19	42
1929.—34. a. . .	175	48	239	105	414

1000-tera-kaal (tab. 3 A) oli talinisu pisut kergem, suinisu aga veidi raskem kui eelmisel aastal. Sortidest oli luunja nime-lisel talinisu 6 aasta keskmiselt kui ka 1935. ja 1936. a. 1000-tera-kaal pisut üle 36 g, suinisu diamandil oli kuue eelmise ja 1936. a. saagil 1000 tera paar g raskem kui 1935. a.

Tali- ja suinisu kokku oli 1000 tera ras-kemad kui eelmisel aastal. Nimelt oli 1929—1934. a. keskmine 1000-tera-kaal 34,4 1935. a. — 32,8 g ja 1936. a. — 34,5 g.

1000-tera- ja liitrikaal ning niiskuse %.

Weight of 1000 Grains, of Lt., and Per Cent of Moisture.

3	Talinisu Winter Wheat		Suinisu Summer Wheat		Kokku Total
	Kokku	Luunja	Kokku	Diamant	
A. 1000-tera-kaal gr — Weight per 1000 grain in gr.					
1936	35,9	36,2	33,0	31,3	34,5
1935	36,6	36,7	29,9	29,7	32,8
1929—1934	36,6	36,2	32,2	31,7	34,4
B. Liitrikaal gr. — Weight per lt. in gr.					
1936. a.	791,5	788,3	797,0	794,2	794,3
1935. a.	762,3	771,5	761,2	765,0	761,9
1929.—34. a. . . .	770,0	786,0	778,0	783,0	774,0
C. Niiskuse % — % of moisture					
1936. a.	13,0		12,8		12,9
1935. a.	13,2		12,6		12,9
1929.—34. a. . . .	13,5		13,4		13,5

Mahukaal, siin näidatud liitrikaal (tab. 3B), oli tali- ja suinisel märksa nõrgem kui eelmisel aastail. Nii oli talinisel liitrikaal 6 eelmise aasta keskm. 770,0 g, 1935. a. — 762,8 g ja 1936. a. — 791,5 g, suinisel vastavalt — 778,0 g, 761,2 g ja 797 g, tali- ja suinisel kokku — 774,0 g, 761,9 g ja 794,3 g. Seega oli 1936. a. nisul liitrikaal 20 g raskem kui 6 eelmise aasta keskmiselt ja 32 g raskem kui 1935. a.

Meie väärtuse poolest paremail sortidel — luunja nisul ja diamandil — oli liitrikaal raskem varemast — esimesel 2 g, teisel 11 g kui 1929—34. a. keskmiselt.

Niiskust (tab. 3C) sisaldas 1936. a. nisusaak vähem kui 7 eelmise aasta keskmiselt. Suinisel oli sel aastal niiskusprotsent madalam kui talinisel, nagu varemgi. Tali- ja suinisel kokku oli niiskust: 1929—34. a. — 13,5%, 1935. a. — 12,9% ja 1936. a. ka 12,9%. Seega oli 1936. a. nisusaak ja koristamisae kuiv ning enamasti kuivatatakse meil nisu ära.

Teraklaasisus ja proteiinisisaldus (kuivaines).

Grain's Glassiness and Protein Content.

4	Talinisu <i>Winter Wheat</i>		Suinisu <i>Summer Wheat</i>		Kokku <i>Total</i>
	Kokku	Luunja	Kokku	Diamant	
A. Teraklaasisuse % <i>% of grain glassiness</i>					
1936. a.	34,5	41,2	70,9	83,8	52,3
1935. a.	28,4	29,3	66,4	70,7	48,0
1929.—34. a. . . .	24,2	35,3	53,4	61,8	38,8
B. Proteiini % — % of <i>protein</i>					
1936. a.	12,5	12,6	14,0	15,8	13,7
1935. a.	12,8	12,9	15,6	16,0	14,4
1929.—34. a. . . .	12,0	12,8	13,5	14,1	12,8

Tera klaasisuse (tab. 4A) protsendi leidmiseks lõigati teatud kogusel nisul terad risti pooleks ja lõikepinna järgi otustades asetati terad kas klaasiste, vahepealsete või jahuste hulka. 1936. a. nisusaagi terad olid õige klaasised. Klaasisuse protsent oli neil märksa kõrgem kui varem aastail. Kui klaasisuse protsent talinisel oli kuue aasta keskmiselt 24,2 ja 1935. a. — 23,4, siis 1936. a. — 34,5, ja suinisel olid samul aastail vastavalt 53,4%, 66,4% ja 70,9%; sui- ja talinisel kokku: 38,8%,

48,0% ja 1936. a. — 52,3%. Ka väärtuse poolest paremail sortidel — luunjal ja diamandil — oli 1936. a. tera klaasisem kui varem. Järelikult peaks 1936. a. nisu olema proteiinirikas ja heade küpsetusomadustega.

Üldproteiini (tab. 4B) oli 1936. a. nisus (sui- ja tali- kokku) küll enam (13,7%) kui 1929—34. a. keskmiselt (12,8%), ent vähem kui 1935. a. (14,4%). Suinisu oli ka 1936. a. tublisti proteiinirikkam (14,9%) kui talinisu (12,5%). Sortidest oli luunjal proteiini vähem (12,6%) kui varem (12,8%), diamandil aga (15,8%) märksa enam kui 6 eelm. aasta keskmiselt (14,1%).

Teraliim määrati sel teel, et võeti 50 g jahu, sellest tehti tainas ja taina seest uhuri kraanist tuleva veeoja all tärglise välja. Järele jääb teraliim (märg). Selle kuivatatud, saame kuiva teraliimi. Kuiv teraliim koosneb 92—98% proteiinist.

Märja teraliimi oli sui- ja talinisu kokku (tab. 5A) enam (30,1%) kui viie eelmise aasta keskmiselt (27,5%), ent vähem kui 1935. a. (31,0%). Tali- ja suinisel oli märja teraliimi enam kui viie eelmise (1930—34.) aasta keskmiselt, talinisel rohkem (27,4%) kui 1935. a. (26,0), suinisel (32,9%) vähem (1935 — 34,9%).

Märja ja kuiva teraliimi ning kesta %
% of Wet and Dry Gluten and Husk.

5	Talinisu <i>Winter Wheat</i>		Suinisu <i>Summer Wheat</i>		Kokku <i>Total</i>
	Kokku	Luunja	Kokku	Diamant	
A. Teraliim märg % <i>% of wet gluten</i>					
1936. a.	27,4	30,1	32,9	35,9	30,1
1935. a.	26,0	26,8	34,9	36,4	31,0
1930.—34. a. . . .	25,9	30,5	29,1	31,8	27,5
B. Teraliim kuiv % — <i>% of dry gluten</i>					
1936. a.	8,8	9,5	10,3	11,0	9,5
1935. a.	8,5	8,7	10,4	11,2	9,8
1930.—34. a. . . .	8,5	9,2	10,6	11,1	9,5
C. Kesta % — % of husk					
1936. a.	12,0	12,7	12,9	13,0	12,4
1935. a.	12,4	12,4	13,5	13,6	13,0
1930.—34. a. . . .	12,4	12,7	12,2	12,1	12,8

Kuiva teraliimi on määratud ainult alates 1933. a. 1936. a. oli kuiva teraliimi sui- ja talinisu kokku sama palju (9,5%) kui 1933—34. a., vähem aga kui 1935. a. (9,8%); seejuures oli talinisel kuiva teraliimi prot-

sent suurem, suinisel aga väiksem kui eelmisel aastail. Samuti oli kuiva teraliimi sortidel luunjal enam ja diamandil vähem eelmisist aastaist.

Kestaprotsent on toodud tab. 5 C. Kui kesta on vähem, peaks jahuand olema suurem kui ümberpöörduit. Kesta on määratud 1930. a. saadik. 1936. a. sui- ja talinisu oli kesta kokku (12,4%) vähem kui 1935. a. (13,0%), ent pisut enam kui 1933—34. a. (12,3%). Talinisel oli 1936. a. (12,0%) samuti nagu 1935. a. (12,4%) kesta vähem kui suinisel (vastav. 12,9% ja 13,5%).

Jahuvärvus. 1936. a. nisuproovid jahvatati valtsidega väikese laboratooriumiveskiga. Terad viidi enne jahvatamist kõigil proovel võrdse niiskuse alusele.

Jahuvärvus ja -paisumine.

Flour's Colour and Swelling Ability.

6	Talinisu Winter Wheat		Suinisu Summer Wheat		Kokku Total
	Kokku	Luunja	Kokku	Diamant	
Jahu värvus (5 = hea) — Colour of flour					
1936. a.	4,5	4,8	4,5	4,5	4,5
1935. a.	4,3	4,5	4,4	4,5	4,4
1929.—34. a.	3,6	3,8	3,5	3,5	3,5
Jahupaisumine sm ³ — Flour's swelling ability					
1936. a.	62,0	63,0	61,0	61,0	61,6
1935. a.	65,0	65,0	66,0	66,0	65,7
1929.—34. a.	68,4	68,5	70,9	71,3	69,7

Jahuväärtust hinnati proovidel 5 pallise kava järgi. Tali- ning suinisujuhul oli värvus väga ilus, sui- ja talinisel kokku 4,5. Kuue eelmise aasta keskmiselt oli jahul värvust kõigil proovel kokku 3,5, 1935. a. — 4,4.

Jahupaisumine, s. o. veenõudlus 100 g jahust paraja tihedusega taina tegemisel oli tali- ning suinisel väiksem varemast. Kui tali- ja suinisuproovid kokku tarvitasid 1929—34. a. 100 g jahu peale 69,7 sm³ vett ja 1935. a. 65,7 sm³, siis 1936. a. ainult 61,6 sm³. Järelikult peaks ka saia väljaand olema kaalult madalam kui eelmisel aastail.

Proovipätsi kerkimisaeg. Proovipätsid on küpsetatud 100 g jahust tarvili-sest kogusest veest, 3 g pärmist ja 1 g soolast. Mingeid küpsetusomadusi parandavaid

aineid ei tarvitatud. Kerkimisajaks loetakse aega, mil proovipätsitainas on pandud juba küpsusvormi, kerkib seal senini, kui jõuab kõrgema seisuni. Proovipätsi kerki-misaeg oli nisul pisut lühem kuue eelmise aasta (1929—34.) keskmisest, ent pikem kui 1935. a. Sui- ja talinisuproovidel kokku oli kerkimisaeg nisul 78 min., 1935. a. — 60 min. ja 1929—34. a. — 89 min. Suinisu kerki-misaeg (76 min.) oli 1936. a. lühem kui tali-nisel (80 min.).

Proovipätsi kerkimisaeg, maht ja kaal.

Test Loaf's Rising Time Size and Weight.

7	Talinisu Winter Wheat		Suinisu Summer Wheat		Kokku Total
	Kokku	Luunja	Kokku	Diamant	
Kerkimisaeg min. — Rising time in min.					
1936. a.	80	72	76	74	78
1935. a.	54	56	64	62	60
1929.—34. a.	92	87	87	78	89
Maht sm ³ — Loaf sm ³					
1936. a.	323	343	358	386	340
1935. a.	415	396	377	399	393
1929.—34. a.	330	341	350	357	340
Kaal gr. — Weight gr					
1936. a.	136,2	136,1	134,0	133,5	135,1
1935. a.	135,3	136,5	139,0	139,2	137,5
1929.—34. a.	141,4	142,5	143,3	143,7	142,3

Proovipätsi mahtu mõõdetakse sm³. See näitab, kui palju saia saab 100 g jahust pätsi mahu või suuruse poolest. Tali- ja suinisu proovil oli saia väljaand mahu poolest sama suur kui kuue eelmise aasta keskmiselt (340 sm³), kuid üle 50 sm³ väiksem kui 1935. a.; talinisel (323 sm³) madalam, suinisel (358 sm³) suurem kuuest eelmisest aastast (vastav. 330 ja 350 sm³).

Proovipätsi kaal ehk saia väljaand kaaluliselt oli nisul väiksem kui eelmisel aastail. Kaalu poolest saadi 100 g tali- ja suinisuproovest kokku saia 1929—34. a. — 142,3 g, 1935. a. — 137,5 g, 1936. a. ni-sust ainult 135,1 g.

Proovipätsi koorukese siledust ja värvust hinnati 1936. a. tali- ja suinisel kokku hea numbriga — 4,3, suinisel 4,4, talinisel 4,1. Kuue aasta keskmiselt (1929—34) oli sui- ja talinisel kokku koorukese hindamisnumber 3,3, 1935. a. 4,4.

Proovipätsi sisuehituse poolest

hinnati 1936. a. tali- ja suinisu kokku parema numbriga (3,7) kui kuue eelm. aasta nisu (3,2).

Proovipätsi koorukese ning sisu ehitus ja värvus.

Consistency and Colour of Test Loaf's Crust and Crumb.

S	Talinisu Winter Wheat		Suinisu Summer Wheat		Kokku Total
	Kokku	Luunja	Diinani	Kokku	
Koorukese siledus ja värvus — <i>Smoothness and colour of crust</i>					
1936. a.	4,1	4,1	4,4	4,6	4,3
1935. a.	4,1	3,8	4,7	4,7	4,4
1929.—34. a. . . .	2,9	3,3	3,7	4,1	3,3
Sisuehitus — <i>Construction of Crumb</i>					
1936. a.	3,4	3,6	4,1	4,4	3,7
1935. a.	4,2	4,5	4,1	4,3	4,2
1929.—34. a. . . .	3,0	3,6	3,3	3,4	3,2
Sisuvärvus — <i>Colour of Crumb</i>					
1936. a.	4,3	4,6	4,6	4,4	4,4
1935. a.	4,2	4,7	3,9	4,1	4,0
1929.—34. a. . . .	3,5	4,2	3,3	3,5	3,4

Proovipätsi sisuvärvuse poolest oli tali- ja suinisel kokku märksa parem hindamisnumber (4,4) kui kuue eelmise aasta keskmiselt (3,4). Seda võis juba ette aimatagi, sest jahuvärvus oli ilus.

Kokkuvõttes (tab. 9) võib kuival ja päikeserikkal 1936. a. suvel kasvanud nisu iseloomustada järgmiselt: võrreldes kuue eelmise (1929—34.) aasta niusaagi väärtusega oli 1936. a. nisu kuiv (niiskust 12,9%), idanenud teri sisaldas vähe (0,70%), talinisel ja 0,53% suinisel), 1000-tera-kaal oli raske (34,5 g), liitrikaal samuti (794,3 g),

tera märksa klaasisem (52,3%) ja sisaldas üldproteiini (13,7%) ning märga teraliimi (30,1%) märksa enam kui varem. Kesta (12,4%) on umbes sama palju kui enne (12,4%). Jahul on värvus väga ilus (4,5). Jahu paisub võrreldes eelmiste aastatega vähem (100 g jahu kohta 61,6 sm³ vett). Proovipätsil oli kerkimisaeg lühem (78 min.), maht sama suur nagu varem (340 sm³), kaal aga väiksem (135,1 g). Proovipätsi kooruke oli ilus (4,3), sisul ehitus hea (3,7) ja värvus õige ilus (4,4).

Nisu väärtus.

Quality of Wheat.

9	1936	1929—34	1935
Niiskuse sisaldus %	12,9	13,5	12,9
Idanenud teri %	0,62	0,71	6,39
1000-tera-kaal gr	34,5	34,4	32,8
Liitrikaal gr	794,3	774,0	761,9
Teraklaasisus %	52,3	38,8	48,0
Üldproteiini (kuivain.) %	13,7	12,8	14,4
Teraliimi, märga %	30,1	27,5	31,0
Teraliimi, kuiva %	9,5	9,5	9,8
Kesta %	12,4	12,3	13,0
Jahuvärvus	4,5	3,5	4,4
Jahupaisumine sm ³	78,0	89,0	60,0
Kerkimisaeg min.	78,0	89,0	60,0
Proovipätsi maht sm ³	340,0	340,0	393,0
Proovipätsi kaal gr	135,1	142,3	137,5
Proovip. koorukese siledus ja värvus	4,3	3,3	4,4
Proovipätsi sisuehitus	3,7	3,2	4,2
Proovipätsi sisuvärvus	4,4	3,4	4,0

Võrreldes 1935. a. oli 1936. a. nisu-väärtus niiskuse sisalduse, idanenud terade arvu, mahukaalu, kestatprotsendi ja jahu ning sisu värvuse poolest ees, üldproteiini ja teraliimi sisalduse ning proovipätsi mahu, kaalu ja sisu ehituse poolest pisut taga 1935. a. omast.

TÖÖSTUS JA KAUBANDUS

AUTODE SISSEVEDU. — IMPORTS OF THE MOTOR CARS.

Autode sissevedu 1936. a. näitas õige tugevat tõusu — paisudes 715-lt 1935. a. 974-le 1936. a. Nii suurt autode sissevedu ei ole olnud ühelgi varemalt aastal. Ka kõrgkonjunktuuri-aastail, s. o. 1928 ja 1929, oli sissevedu tunduvalt väiksem (1928. a. 676 ja 1929. a. 640 autot). Kuigi juba 1935. a. ületas autode sissevedu kõik eelmised aastad, suurenes nende sissevedu

1936. a. (võrreldes 1935. a.-ga) 259 auto (36,2%) ja väärtuselt 944 tuh. kr. (39,8%) võrra — peamiselt muutunud koostise tõttu.

Üksikute kuude järgi toimus sissevedu: elavaim oli autode ja autošasside import mais (153 tk.), aprillis (145 tk.), märtsis (137 tk.) ja juunis (127 tk.), kuna teisel kuul oli sissevedu tunduvalt väiksem, kusjuures sissevedu ulatus jaanuaris vaid 30 autole.

Sõiduautosid ja nende šassiidid imporditi kõige enam mais (94 tk.) ja juunis (87 tk.) ning veoautode, omnibuste, sanitaar- jne. autode veoga nende šassiide sissevedu oli suurim märtsis (87 tk.) ja aprillis (74 tk.).

Autode sissevedu 1936—35. a.

Motor Car Imports, 1936—35.

	Arv Väärtus 1000 kr.			
	Number Value in 1000 Kr.			
	1936	1935	1936	1935
Sõiduautod	461	357	1 928	1 092
Sõiduautode šassiid	6	4	8	6
Autod peale sõiduautode	17	11	61	27
Autode šassiid peale sõiduautode	490	343	1 677	1 133
Autode osad	—	—	243	175
Kokku	974	715	3 817	2 378

1936. a. sisseveetud autode koostises on sõiduautodel arvuliselt kerge ülekaal, kuna väärtuselt vastupidi. Veoautosid, omnibusi sanitaar- jne. autosid ostetakse välismaalt peamiselt šassiidena (raam ühes mootori ja ratastega), kuna kered neile valmistatakse koha peal. Sõiduautosid veetakse sisse peamiselt valmisautodena, kuna šassiidena osteti ainult üksikuid.

Imporditud autode mootorivõimsus on muutunud võrreldes 1935. a. tõususuunas. Veoautode, omnibuste, sanitaar- jne. autošassiide keskmine mootorivõimsus kasvas 14,10 HP-ilt 1935. a. 14,17 HP-le 1936. a. (0,5%) ja sõiduautodele 8,01 HP-ilt 1935. a. 8,12 HP-le 1936. a. (1,4%).

Kuigi sõiduautode mootorivõimsus on kasvanud võrreldes 1935. a., näitab nende keskmine hind langust — 2891 kr.-ilt 1935. a. 2807 kr.-le 1936. a. — seega langus 84 kr. ehk 2,9%. Vastupidiselt sõiduautode hinna liikumisele näeme veoautode-omnibuste, sanitaar- jne. autošassiide juures rõõbiti automootorivõimsuse tõusuga ka hinnatõusu — 3 303 kr-ilt 1935. a. 3 422 kr-le 1936. a. — seega 119 kr. ehk 3,6%.

Valitsev osa autodest ja autošassiidest imporditi 1936. a. neljast riigist: Saksast 276 tk. (28,3%), Taanist 255 tk. (26,2%), Britist 193 tk. (19,8%) ja P.-Am. Ühendriigist 180 tk. (18,5%), kuna ülejäänud riikide osatähtsus on tublisti väiksem. Nii osteti Rootsist 35, NSVL-st 15, Prantsusest 12, Tšehhoslovakkias 7 ja Soomest 1 auto. Sõiduautode ja šassiide ost toimus peamiselt Saksast ja Britist — esimesest 187 tk.

(40,0%) ja teisest 129 tk. (27,6%), kuna veoautode-, omnibuste-, sanitaar- jne. autode ja šassiide sissevedu toimus peamiselt Taanist (182 tk. — 35,9%) ja P.-Am. Ühendriigist (122 tk. — 24,1%).

Sõiduautode ja šassiide sissevedu üksikute firmade järgi:

	Imports of Cars by Marks.				
	1936		1935		
	1936	1935	1936	1935	
Adler	22	23	Mercedes-Benz	28	19
Aero	—	1	Morris	10	19
Alfa-Romeo	—	1	Nash	4	2
Alvis	—	1	Oldsmobile	4	—
Auburn	3	6	Opel	62	36
Audi	2	1	Packard	8	4
Austin	16	19	Peugeot	4	2
B. M. W.	2	—	Piccolo	—	1
Buick	22	12	Plymouth	3	3
Cadillac	1	—	Pontiac	4	1
Chevrolet	44	31	Renault	6	12
Chrysler	1	2	Reo	2	—
Citroën	2	8	Rover	1	—
D. K. W.	33	25	Singer	4	1
Dodge	1	1	Skoda	7	—
Fiat	—	1	S. S.	3	—
Ford	49	45	Standard	17	2
Graham	9	11	Stoevar	7	2
Hanomag	7	19	Studebaker	20	34
Hansa	13	6	Terraplane	8	4
Hillman	13	2	Wanderer	5	4
Humber	2	—	Willys	—	2
Hupmobile	—	1	Vauxhall	8	5
Lafayette	—	1	Wolseley	3	—
Lincoln	2	1	Teadmata	10	9
			Kokku	467	361

Sisseveetud olulisemaist sõiduautodest ja sõiduautošassiidest olid esikohal firmad: Opel (62), Ford (49), Chevrolet (44), D.K.W. (33) ja Mercedes-Benz (28). Neist suurenes võrreldes 1935. a.-ga Opel 26 — (72,2%), Chevrolet 13 — (41,9%), Mercedes-Benz 9 — (47,4%), D.K.W. 8 — (32,0%) ja Ford 4 auto (8,9%) võrra.

Sisseveetud veoautode, omnibuste, sanitaar- jne. autode ning šassiidest olid esikohal: Chevrolet (130), Ford (72), International (47), Opel (43), Bedford (39) ja Reo (32).

Neist suurenes võrreldes 1935. a.-ga Chevrolet 71 — (120,3%), Bedford 35 — (ca 10 kordseks), Ford 13 — (22,0%), Opel 10 — (30,3%) ja Reo 3 auto (10,3%) võrra, kuna International'i sissevedu näitas tagasimekut (19 auto ehk 28,8% võrra).

Veoautode, omnibuste, sanitaar jne. autode ja šassiide sissevedu üksikute firmade järgi:

Imports of Trucks, Autobuses and Lorries by Marks.

1936		1935		1936		1935		1936		1935		
Bedford	39	4	Fordson	2	—	Magirus	2	—	Scania-Vabis	—	17	
Büssing N. A. G.	19	2	G. M. C.	7	8	Man	1	—	Sisu	1	—	
Chevrolet	180	59	Graham	1	—	Mercedes-Benz	13	1	Studebaker	14	19	
Commer	—	2	Gramm	2	—	Morris	8	12	Tempo	3	—	
Daimler-Benz	1	—	Hanomag	1	—	O.-D.	—	3	White	—	2	
Diamond	5	9	Hansa	1	1	Oldsmobile	12	—	Willys	—	1	
Dodge	4	8	Indiana	2	—	Opel	43	33	Volvo	23	5	
Federal	—	1	International	47	66	Peugeot	—	1	Z. I. S.	15	4	
Ford	72	59	Krupp	—	1	Reo	32	29	Teadmata	7	7	
										Kokku	507	354

LÜHIUUDISEID. — SUNDRY INFORMATION.

● Majandusministeerium, vaadanud läbi jalanõudehinna kõrgenemise küsimuse ja sellesse puutuva materjali, leidis, et praegu ei ole küllaldast alust jalanõudehinna kõrgenemiseks, ja hinnatõstmise teostamiseks puuduvad ka eeldused.

Ministeerium kavatses esineda Vab. Valitsusele ettepanekutega nahaturu korraldamise ja tollide muutmise kohta seks, et võimaluse piires pidurdada hindade tõstmise praegusi plüüdeid.

Ministeerium on nõus võtma jalanõudehindade küsimust uuele kaalumisele hiljem, kuid mitte enne kevadet.

A/s. Globus, kellele teatati ministeeriumi seisukohast, loobus jalanõudehinna tõstmise kavatsusest.

● U/ü. Tartu kunstnahavabrik J. Morein & Ko, Tartus, Vaksali 21 saatis turule vahariide, nn. „dermatiini“, mida tarvatakse jalanõude- ja sadulsepatööstuses pinnolite katteks ja voodriks. Kodumaised vastavad tööstused võtsid nimetatud uudsartikli kasutamisele ja tunnistasid, et ta on väärtuselt (kvaliteedilt) üheväärne välismaa omaga ja rahuldab täielikult tööstuse nõudeid.

„Dermatiini“ tarvidust arvestatakse umbes 3000 m-le aastas ja tema põhiaineks kasutatakse kodumaist puuvillariiet.

Majandusministeeriumi Tööstusosakond andis loa:

● Riidetööstusele u/ü. „Kudur“ — V-d Besprosvanny & Ko, Tallinnas, Veerenni 29, riidekudumistööstuse laiendamiseks. Ettevõttes leiab tööd 75 töölisi.

Jõuandjalks elektrimootorid kogujõuga 18 hj. Kootakse mitmesugust kunstsiid-, villa- ja puuvillariideid.

● Põhja Paberi- ja puupapivabrikute A/ü, Tallinnas, Tartu mnt. 86 vabriku õuetöölise jaoks pesemisruumide ja käimlate ehitamiseks. Ehitatavad ruumid sisaldavad ka duširuumi ja tarvilisi rõivastehoiu ja rõivastumisruume.

● R. Niibo'le, Jõgisool, Harjumaal, õhuhapnikutööstuse sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 5 töölisi. Jõuandjalks veeturbiin 45 hj. Valmistatakse õhuhapnikku autogeeniliseks metallide keevitamiseks ja lõikamiseks, meditsiiniliseks ja muuks otstarbeks.

● J. Ots'ale, Tartus Vaksali 25 plekitööstuse sisseseadmiseks ja seal töötamiseks. Ettevõttes leiab tööd 12 töölisi. Jõuandjalks elektrimootorid kogujõuga 2 hj. Valmistatakse käsipritse, pärgi, aiandustööriistu jm. plekitöid.

● A. Orntlich'ile Tallinnas, Maakri 28 sisseseatud pesu- ja trikotöööstuses töötamiseks. Ettevõttes leiab tööd 5 töölisi. Jõuandjalks elektrimootor 2 hj. Kootatakse trikooriidet ja valmistatakse mitmesugust pesu.

● M. Egorov'ile, Tallinnas, Volta 3 sisseseatud siidikudumistööstuses töötamiseks. Ettevõttes leiab tööd 28 töölisi. Jõuandjalks elektrimootorid kogujõuga 4 hj. Kootakse mitmesugust riidet.

● Külmade ilmade tõttu katkestas o/ü. „Viru“ töö oma Jõhvi tärklisvabrikus 26. I-st k. a.

Majandusministeerium andis loa:

● K/m. V. Kordes'ele, Tallinnas, mitmesuguste metallitööstusmasinate, nagu: plekikäärde, kruustangide, rauasae, keevitamisparaadi- ja löikemasinaosade ostuks Saksast koguväärtuses 2000 kr ja ühe rauahövelmasina ostuks Rootsist 2900 kr. väärtuses.

Seadised on määratud kesktööstusliiki kuuluvaile metallitöökodadele nende seadiste uuendamiseks ja ajakohastamiseks.

● Tallinna Eesti Majandusühisusele, Tallinnas, 4 diiselmootori ostuks Saksast koguväärtuses umbes 6000 kr. Mootorid töötavad põlevkiviõliga ja on määratud viljapeksumasinate käivitamiseks.

● Ed. Oksenau'le, Tallinnas, ühe beetoonsegumasina ostuks Soomest Ekr.

1620 väärtuses, mis rakendatakse tööle Tallinnas Kadriorus ehitatava Staadioni ehitustööl.

● Trüki- ja köitekojale G. Roht, Tartus, ühe paberivaltsimismasina ostuks Saksast 4800 kr. väärtuses.

● Trükkikoda „Varrak'ile”, Tartus, ühe ladumismasina ostuks Inglisest 18000 krooni väärtuses, ja ühe automaattiegelpressi ostuks Saksast 7200 kr. väärtuses.

● K-t. a/s. „Kreenbaltile”, Tallinnas, ühe elektritöösteseadise ostuks Saksast 1200 kr väärtuses.

● N. Saar'ele, Keilas, ühe jääkremikilmutaja ja jääpurustaja ostuks Taanist 5000 kr väärtuses.

LAEVANDUS

PRAHITURG. — FREIGHT MARKET.

Laevade prahiturg 19.—26. I näitas edasi loidvenemistendentsi. Mõõduandval turul, viljavedudel, nõudmine tonnaaži järele vähenes ja see avaldas mõju prahtidele. La Plata prahtid läksid nädala jooksul tagasi eelmise 32/6- 35/-lt 26/6- 27/6-le. S. Lorenzost Inglisse, vastavalt ka Itaaliasse ja Skandinaaviasse, tehti mõned prahtid, kuna üldine nõudmine oli tagasihoidlik. Prahtid langesid ka Austraaliast ja Indiast umb. 10% võrra. Ka Vahemeres on kergem tonnaaži leida, nii et tagasiprahtid näitasid väikest loidvenemist, kuid süteprahtid, millised ei olnud kõrged, püsisid endisel tasemel. Maksti näiteks:

Huelva — Ynuaiden	3 700 tn mulda	11/-
Huelva — Amsterdam	6 500 „ „	10/6
Sfax — Nantes	3 400 „ fosfaat	11/9
Algires — Middlesborough	3 700 „ mulda	11/6
Casablanca — Stettin 3 000—4 000 „	„ „	11/6
Sõed: Cardiff — Portsaid		8/- 8/6
„ Cardiff — Gibraltar, Oran		7/6—8/-
„ Cardiff — Lissabon		7/9—8/-
„ Cardiff — La-Plata		12/-12/6
„ Newcastle'ist samad kohad 6 .—1/-rohkem.		
„ Newcastle — Memel	2 200 tn	6/9
„ Newcastle — Karlskrona	2 000 „	7/-
„ E. I. — Tallinn	2 000 „	6/6
„ E. C. — Taani		5/6—6/-

Puuvillaseemneist Aleksandriast Hulli pakuti apr. kuu peale 14/6- 15/-, kuna eelmised prahtid olid 16/- 18/-.

Balti mere basseinis hakkas jää juba takistusi tegema, kuna Botnia lahe sadamad on kinni ja ka Soome lahe põhjapoolseis sadamais laevasõit takistatud. Ka NSVL-u sadamad on jaanuari keskelt alates laevasõidule kinni ja jääpiirkond 28/- ulatus Kündast üle lahe Borgoni, kiire laienemistendentsiga. Metsamaterjalide prahtimise alal ei ole veel alanud elavam tegevus ning üksikud sõlmitavad prahtid on hindadega 2/- 4/- üle miinimumi.

Ajalepingu-prahtimisi toimiti peamiselt üksikuteks reisudeks, kusjuures suuremate 6000—8000 tn laevadele maksti 5/6- 6/- per dw. tn. Pikema aja prahtimistel pakutakse näiteks 2000 Dw. tn laevast £ 600—625.—

Laevahinnad on viimasel ajal kõrged, nii et müügiturg on omanud peagu spekulatiivset iseloomu ja tõsiseid ostjaid ei leidu. Ka meie laevaomanikke tuleb manitseda ettevaatusele ning seisukorra äraootamisele, kuna pealegi praegu püütakse lasta müügilie laevu, milledest tihti tahetakse saada

lahti. Eeldatakse, et vanemalt tonnaažilt nõuetavad hinnad võivad minna tagasi, kui kõplikult selgub prahituru kui ka laevade teenistusolukord, seda enam, et uute laevade ehitus on võtmas hoogu. Kuid juhuslikult võib ka praegu saada sobiva hinnaga laevu.

Tegevuseta seisev tonnaaž on viimase prahituru elavnemise tõttu vähenenud, mida tõendavad Inglise kokkuvõtted, kus 1. I 37. a. seisis ainult 121 laeva 212 435 net. reg. tn., kuna vastavad arvud eelmistel veeranditel olid:

1. X	175	laeva	402 935	net. reg.-tn.
1. VII	200	"	502 219	" "
1. IV	231	"	473 802	" "
1. I 1936	188	"	435 586	" "

Seisvatest laevadest on ainult 25 tk. alla 1000 br. tn. 27 laeva 1000—2000 br. tn. ja 48 laeva üle 2000 br. tn. Ka Skandinaavias ja teistes P. Euroopa riiges on praktiliselt kogu tonnaaž sõidus, kuna eelmistel talvedel teatav osa tonnaaži jäi seisma.

Need asjaolud, ühenduses Balti mere külmumisvõimalusiga, võivad anda tagasilööki eelolevail talvekuil ka Euroopa vedudele, kuna sõidusolev tonnaaž peab end kontsentree-

PÖLLUMAJANDUSLIK VÄLJAVEDU.
EXPORTS OF AGRICULTURAL PRODUCTS.

	Nädalas		1937. a. 1. I kuni 31. I	1936 a. 1. I kuni 2. I	1935. a. 1. I kuni 3. II
	25. I. 31. I 1937	18. I. 24. I 1937			
VÕI (tonni)					
<i>Butter (tons)</i>	193,1	293,3	584,1	552,2	494,9
Sellest:					
Saksa	101,8	83,4	190,7	301,0	193,8
Inglise	81,2	83,5	242,6	221,4	260,2
Belgiasse	—	—	—	—	—
Soome	—	—	—	—	—
MUNAD					
(tuh. tk.) —					
<i>Eggs (1000)</i>				43	—
Sellest:					
Inglise	—	—	—	—	—
Saksa	—	—	—	43	—
PEEKON					
(tonni) —					
<i>Bacon (tons)</i>	42,8	27,9	133,1	124,4	199,8
LINA (tonni)					
<i>Flax (tons)</i>	445,4	434,6	1295,9	1240,2	820,8
Sellest:					
Inglise	410,2	170,1	646,4	718,3	709,4
Belgiasse	—	80,2	80,2	20,6	70,3
Soome	—	—	—	84,3	11,2
Saksa	35,2	46,3	275,6	60,7	10,4
Prantsusse	—	117,9	241,1	356,1	0,2

ruma väiksemale turule. Kuid muidugi ole-
neb siin palju lähema aja kaubandusliku läbi-
käimise üldarengust.

PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

VÕITURG. — BUTTER MARKET.

M. n. muutus seisund võiturul üldiselt kindlamaks, kusjuures ka hindade liikumine toimus tõususuunas. Meie võihinnaks noteeriti Manchesteris 102—104 š cwt m. n. 99—101 š vastu. Taani võihind kõvenes aga enam, s. o. 118—120 š-le cwt m. n. 113 š vastu, kuna nõudmine taani või järele tõusis enam. Vastavalt hindade kõvenemisele ja väljaveetud võikoguste vahetõrgete kumunemisele üksikute turgude järgi noteeriti meie eksportvõihinnaks 140 s. kg franko saatejaam. Tendents: kindel.

Kuigi Taani võihind Inglise näitas tundu-
vat kõvenemist, püsib ookeanitaguste maade võihind edasi madalal tasemel. Kuna ma-
dala hinna tõttu on spekulantide huvi koon-
dunud ookeanitaguste maade võile, võib ar-
vata ka nende maade võihindade paranemist.
Seetõttu võib võiturg muutuda üldiselt sta-
biilsemaks.

Või sissevedu Inglise oli m. a. 9 752 043
cwt. olles seega suurem kui kunagi varem.
Võrreldes eelmise aastaga, suurenes sisse-
vedu 1,5%, ning 1934. a. võrreldes 0,6%.
Kuna re-eksport oli väiksem kui eelmisel
aastal, suurenes neto-import üle 2% võrrel-
des 1935. a.

Tähtsamaid nähtusi m. a. võikaubanduses
oli: 1) ebasoodus ilmastik Austraalias, mis-
tõttu võipakkumine sealt vähenes. 2) Tun-
duv või väljaveo tõus Hollandis. 3) Soodus
ilmastik Euroopas aasta teisel poolel, mis
võimaldas toota enam kui m. a. 4) Suure-
nenud võimport (Saksa. 5) Võihinna tõus
aasta keskmiselt Inglise. 6) Võitarvituse
tagasimineku Inglise.

Jälgides või sissevedu Inglise üksikute
maade järgi nähtub, et impeeriumi, s. o.
peamiselt ookeanitaguste maade, võistlusvõi-
me nõrgenes esmakordselt m. a. Nii omasi

impeeriumimaad imporditud võikogusest Inglises m. a. 53% e. a. 57% vastu, kuna väljastpoolt impeeriumi suurens sissevedu 11%. Tähtsaim inglise võituru varustaja oli m. a. Uus-Meremaa, kelle osatähtsus oli 29% e. a. 27% vastu. Koguselt suurens sissevedu Uus-Meremaalt 6%, võrreldes 1935. a. Teine tähtsam inglise võituru varustaja on Taani, kelle osatähtsus oli 22%. Vaatamata ebasoodsale ilmastikule, mis takistas võitootmist tunduvalt, omas Austraalia või sisseveos Inglisse kolmanda koha (17%). Või sissevedu Hollandist suurenes 61%, kuna seevastu NSVL-st ja Iirist vähenes vastavalt 16% ja 4%. Balti riikidest suurenes sissevedu kõikjalt peale Eesti. Ar-

PEEKONITURG. — BACON MARKET.

Peekoniturul püsib nõrk tendents. Eesti peekoni kõrgema sordi hind Londonis langes 3 š tsentn-lt 78 š-le. Kogu jaanuari kestis hinna nõrgenemine Inglise turul. Kuu jooksul langes peekonihind 9 š tsentn-lt ehk 10%. Hinnanõrgenemine oli tingitud sisseveo suurendamisest 10%, kuna põhjendati, et peekonihinna tase on ülemäära kõrge.

Peekonsigade noteeringud tõusid jaanuaris. Kui jaanuari algul noteeriti veel I sordi hinnaks 80 s/kg, tõusis jaanuari ka-

TAPALOOMADE JA LIHATURG. — CATTLE AND MEAT MARKET.

Tapaloomade ja lihaturg oli m. n. vaikne ja tagasihoidlik. Elavamalt nõuti ja kaubeldi tapetud sigu, kuna praegu püsivad sealihahinnad võrdlemisi kõrgel ning sealihale püsib ka nõudmine.

Tapaveiseid toodi turule tagasihoidlikumalt kui eelmisel nädalal, mistõttu elavnes ka nõudmine ning lihahinnad nädala keskmiselt ja noteeringud jäid püsima. Veiseliha maksus: suured pullid rammusad 45—46 s. ning keskmised 43—44 s. kg. Suuri lahjasid pulle turul ei olnud ning nende hinda ei noteeritud. Eluskaaluga müüdi suuri pulle, vähemalt keskmises ja paremas rammususes, 29—30 s. kg.

Väiksemate pullide ja mullikate (Soome eksport) liha maksus rammusad 40—42 s., keskmisel 38—40 s. ja lahjadel 30—35 s. kg. Elusalt maksusid eksportveised alates keskmisest rammususest 25—27 s. kg.

gentiinast suurenes või sissevedu samuti üle kahe korra. Kuigi või sissevedu suurenes 1936. a., on võitartvitus väiksem kui eelmisel aastal. Nii kalkuleeriti võitartvitus inimese kohta m. a. 24,8 lb-le e. a. 25,2 lb vastu. Võitartvitus vähenes oma maa toodangu vähenemise ja võitartvarade suurenemise tõttu.

Võitartvarade liikumine Inglise külmutusmajades näitas jaanuaris tõusutendentsi. Seejuures on ühtlasi ka võitartvarad märksa suuremad kui e. a. Nii oli võid külmutusmajades jaanuari keskel 884 538 kasti e. a. sama aja 374 898 kasti ja 1935. a. 470 311 kasti vastu. Seega on k. a. võitartvarad Inglise tunduvalt suuremad kui eelmisel kahel aastal.

hel viimasel nädalal noteering 88 s-le/kg. Seega kõvenesid peekonsigade noteeringud jaanuaris 10%. Seda võimaldas madal toodang, mille tagajärjel ka sigade hinnad siseturul püüsid kõrged. K. a. jaanuaris tapeti ainult 4 748 siga 12 277 sea vastu eelmisel aastal ehk 9 836 sea vastu 1935. a. jaanuaris.

Seega oli sigade läbikäik ligi $\frac{1}{3}$ eelmise aasta jaanuarist ehk ainult pool 1935. a. jaanuari läbikäigust.

Lehma- ja härjalaha maksus nuumatul 43—48 s., keskmisel 30—40 s. ja lahjadel 25—30 s. kg. Eluskaaluga müüdi lehma vastavalt eeltoodud sortidele 15—23—32 s. kg.

Kui turustatakse aga veiseid lihakaalu alusel, või veel sagedamalt — elusalt tüki viisi, kusjuures arvatav lihakaal arvatakse umbes silma hindamisel, tuleb eeltoodud lihakilo hinnale arvata naha ja pudemete arvel juurde pullidel 8—11 s. ja lehmadel 10—12 s.

Vasikate pakkumine keskmine. Nõudmine keskmine. Kuna vasikanahahinnad on kõrged, ostetakse vasikaid enam nahkade arvel. Nii maksusid tapetult ühes nahaga suured nuumatud vasikad 65—70 s., keskmised 60—65 s. ja lahjad 50—55 s. kg. Elusvasikaid turustati 35—48 s. kg. Kuna vasikanahk maksab kr. 6,00—6,20, tuleb ainult lihahinna saamiseks, — keskmises suuruses vasika tapakg-lt arvata maha 23—27 s. Seega

jääb lihakehahinnaks (tapetud vasikas nahata) 35—40 s. kg. Väiksemal vasikail kui kõige tavalisemal hooajakaubal maksub lihakeha ilma nahata 20—25 s. kg. Väiksemate ja lahjemate vasikate juures on kogu hinnast liha osatähtsus väiksem kui naha osa, seetõttu tarvitavad paljud põllumehed vasikaliha oma toiduks ning turustavad ainult naha kui väärtuslikuma osa.

Lammaste pakkumine väike. Nõudmine samuti väike, sest külмага ei ole lambaliha nõuetav. Elavam nõudmine on eluslammastele, milliseid tapetult eksporditakse Rootsi. Siseturul maksus lambaliha

rammusail 70—75 s., keskmisil 65—70 s. ja lahjadel 60—63 s. kg. Eluskaaluhinnad vastavalt sortidele 36—40—42 s. kg. Ekspordilambaliha-noteering jäi muutmatuks, s. o. 80—85 s. kg. Eluskaaluhinnad franko saatejaam 37—39 s. kg.

Sigade pakkumine kujunes mõne saja sea võrra eelolevast nädalast suuremaks. Hinnad püsivad rahuldava nõudmise mõjul ühtlasel tasemel. Nädala keskmiselt maksusid tapetud noored sead 80—85 s., keskmises suuruses lihasead 78—80 s., rasvasead 75—80 s. ja peekonkaalulised 80—82 s. kg. Elussigu turustati 60 s. kg.

PIIMATURG. — MILK MARKET.

Piima järele nõudmine Tallinna piimakauplustes on elavnenud, kuid piimahinnad püsivad ikka endisel tasemel. Nii noteeris piimahindade noteerimiskomisjon 1. veebr. s. a. Tallinna kohta järgmised hinnad: I valiku rööskpiim müügil piimakauplustele 12 senti ja müügil piimatööstustele 11 senti liiter. II valiku rööskpiim müügil piimakauplustele 10—11 senti ja müügil piimatööstustele 9—10 senti liiter.

TERAVILJATURG. — GRAIN MARKET.

M. n. noteeriti tähtsamal teraviljabörsidel järgmised hinnad kr. kv. kohta, kusjuures eelmise nädala noteeringud on toodud sulgudes:

Rukis: Chicago 15.94 (15.75), Winnipeg 15.39 (14.80), Hamburg (La Plata) 16.22 (15.83).

Nisu: Chicago 17.24 (17.57), Winnipeg 16.23 (16.54), Hamburg (Manitoba I) 19.87 (20.46), Liverpool 16.27 (16.99).

Mais: 15.30 (15.53).

Kuna rukkihindade paranemine oli intensiivsem samaaegselt nisuhindade paranemisest, on müüd saavutatud enam kui pooleaastase peagu pideva rukkihindade kallinemise tõttu tase, kus Hamburgi rukkinoteeringud on võrdsed Winnipegi ja Liverpooli nisuhindadega, kuna aasta tagasi oli samal ajal rukki- ja nisuhindade vahe veel õige tunduv. Nii oli m. a. algul Hamburgis rukkiahind ma-

dalam Winnipegi nisust 3.6 kr. ja Liverpooli omast koguni 5.1 kr. kv-it, kuna viimatinooteeritud hind on enam-vähem ühtlasel tasemel.

Teraviljatoodang Kanadas (milj. buš).

	1986	1985	1925—34
nisu	229	232	390
kaer	272	394	373
oder	72	84	93
rukis	4,3	9,6	11,0
linaseeme	1,8	1,9	3,5

Kanadas oli m. a. järjestiku neljas aasta, mil sealne nisutoodang oli alla keskmist taset. Viimane rahuldava lõikusega aasta oli 1932. a., mil nisutoodangut arvestati 443 milj. buš. Ebaõnnestunud lõikuse tõttu on sealset tagavarad jäänud väikesiks, nii et igapäevane võimalik väljaveokogus on nii madal, et see maailma-teraviljaturgudel ei tekitä mingit pinget.

LINATURG. — FLAX MARKET.

M. n. jooksul kõvenes linaturg veelgi. Venelased müüsid Saksa 1000 tn lina hinna-

ga £ 57—57.10, kullas fob IV gr. I sordi alusel, mis vastaks f 101 cif. Dundee. M. n.

odavaim tehing NSVL linaga šotis oli £ 93—94 cif. samal alusel. Läti monopoli-hind oli £ 50.10 kullas fob, mis vastaks £ 86.10 cif.

Linnahinnad šotis.

	27. I 37	20. I 37
Võru-Petseri R	£ 84—85	£ 82—83
Pärnu ülepuhastatud R	£ 84—85	£ 82—83
Pärnu takk	£ 62—63	£ 61—62
Läti-Livoonia R	£ 84—85	£ 83—84
NSVL slants IV gr. I sort	£ 93—94	£ 89—90

On selgunud, et Leedu Obercourish lina on peagu mütidud, kuna seda marki müüakse praegu ainult teatud vahekorras teiste lina-dega, nii et kes tahab saada Obercourish lina, peab ostma teatud koguse kasteleo- ja Rakishky lina.

Mõnel pool peetakse praegust hindade ta-set hädaohtlikult kõrgeks võrreldes sõjaeel-setega, ent arvatades praegused hinnad üm-

KARTULITURG. — POTATO MARKET.

Käesoleva aasta esimesel kuul oli kartu-lite väljaveedu võrdlemisi elav. Kuu jook-sul veeti välja 24 534 kv. — 11 415 kv. vastu 1936. a. samal ajal.

Jaanuaris väljaveetud kartulitest oli ligi 9 800 kv. seemnekartuleid, kuma ülejäänud osa läks söögikartulina.

Läinud aasta saagist kuni jaanuari 15-puni vedasime kartuleid välja 92 700 kv., kuna eelmise aasta saagist samal ajavahemikul väljaveedu oli kõigest 51 000 kv., seega suurenemine 80%.

AEDVILJATURG. — VEGETABLE MARKET.

Külmade ilmade püsisdes m. n. — eriti selle esimesel poolel — kestis edasi vaikus aedviljaturul. Paljude külmakartvate kau-pade vedu turgudele oli takistatud. Näiteks ilmus õunu turule õige vähe ja needki olid pärit peamiselt linnas asuvate keldrite taga-varadest. Seetõttu osteti suuremjaolt välis-maist puuvilja — apelsine. Apelsinide ja sidrunite hinnad püsisid siiski endised, kuigi välisturgudel nende hind kerkis jaanuari kes-tel 2—3 kr. kastilt.

Väikemüügil olid aedviljahinnad Tallinna turul m. n.:

ber kulla alusele ei saaks praegust taset siiski pidada hädaohtlikuks.

Linahinnade noteerimiskomisjon noteeris oma koosolekul 29. I k. a. linahinnad riik-like standardsortide alusel franko kokku-ostja ladu kg-lt s:

	Võru- ja Petserimaal	Mujal Eestis
R	134	131
HD	125	122
D	116	113
OD	107	104
LOD	98	95
H	99	86
Takk I sort	96	
Takk II sort	86	
Takk III sort	76	
Elitustakk	17	

Tendents kindel.

Siseturul on nõudmine lina järele elav ja makstakse kohati hinda, mis ületab isegi praeguse hindade seisu maailmaturul.

1936. a. saagist seemnekartuleid on senini välja veetud 53 000 kv., mis moodustab üld-väljaveost umbes 57%. Seega käesoleval hooajal on olnud seemnekartuli eksport veidi suurem kui söögikartulil.

Vaatamata külmadele ilmadele saadeti ka läinud nädalal üle 1000 koti kartuleid Rootsi, kus hinnad näitavad veidi tõusu. Soodsama ilmastiku juures oleks olnud kartulite eks-port kindlasti suurem. Peale söögikartulite ootab veel osa seemnekartuleid ärasaatmist. Maalt kartulite juurdevedu Tallinna on kül-made pärast takistatud.

Taliõunad parimad	50—60 s. kg.
" keskised	40—50 s. kg.
" kehvemad	30—35 s. kg.
Sibulad	40 s. kg.
Hapud kurgid	2,5—5 s. tk.
Porgandid	10—12 s. kg.
Kaalikad	10—12 s. kg.
Peakapsad	25—28 s. kg.
Hapukapsad	25—28 s. kg.
Peedid, toored	15—18 s. kg.
" keedetud	22—25 s. kg.
Jõhvikad	25—30 s. kg.
Märõigas	180—200 s. kg.
Robeline sibul	6—8 s. tk.
Petersellilehed	5—7 s. kimp
Apelsinid	10—35 s. tk.
Sidrunid	8—10 s. tk.

KALATURG. — FISH MARKET.

M. n. valitsevate soodsate püügiolude tõttu arenes kalapüük rahuldavalt. Tunduvalt suurenenud suurkala — eriti kohatoodang — võimaldas rahuldada täiel määral siseturundumisi ja ka vedada välja suuremaid koguseid.

Müügiletoodud kalakaup on endiselt hea kvaliteediga, mistõttu suurenesid värske koha saadetised, peale Rootsi ka Kesk-Euroopa maisse.

Värskekoha tuli müügile ja ekspordiks Pärnu-lahest kui ka Peipsi-Pihkva järvest peagu võrdses koguses. Rannikul maksti kohast 70 s. kg.

M. n. veeti välja kala ja kalakaupa üle 40 000 kg, sellest värsket kala: koha 30 350 kg, haugi 3000 kg, ahvenat 3500 kg, latikat 1700 kg, lutsu 1150 kg ja kalakonserve 550 kg.

Koha eksporditi Rootsi 23 600 kg Saksa 3400 kg, Austriasse 2200 kg, Šveitsi 800 kg ja Soome 350 kg.

Haugi, ahvenat ja lutsu saadeti Rootsi, Soome ja Šveitsi, kuna latikat ainult Soome.

Rahuldava kalasaagi tõttu valitses siseturu-kalakaubanduses elavam tegevus. Müü-

gil oli rohkesti: koha, ahvenat, haugi, latikat, särgi ja vimbu.

Tähtsamate kalaliikide turuhinnad 29—30. I 37. s. kg.

	Tallinn	Tartu	Narva
Koha, I valik, värske	120—130	100—110	100—120
Koha, II valik, värske	90—100	—	—
Haug, värske	50—70	40—50	35—50
Siig, värske	60—120	—	—
Latikas, värske	40—60	90—50	35—45
Ahven (Peipsi), värske	18—30	10—30	20—40
Ahven (mere), värske	30—45	—	—
Koger, värske	55—60	—	—
Luts, elus	—	—	60
Luts, värske	35—40	30	35
Vimb, värske	30—40	—	—
Särg, värske	25—35	13	—
Kiisk, värske	—	13	—
Säinas, värske	—	25	—
Ärn (harjus), värske	—	—	75
Räim, värske	35—45	38	—

Halvad püügiolud Põhjalahel takistavad räimepüüki. Kuigi osa veekogust on kattunud jääga, on see niivõrd nõrk, et ei ole seal võimalik kalastada; kuna vabas vees takistavad räimepüüki liikuvad jääpangad, oli räimi müügil õige vähe — ainult üksikuid kaste. Vähesese kauba tõttu olid räimehinnad võrdlemisi kõrged — 35—45 s. kg.

INFORMATSIOONI OSA

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE.

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return,

23. jaanuaril 1937. a.

AKTIVA

PASSIVA

1. Kattevara: — <i>Reserve:</i>		1. Põhikapital — <i>Capital</i>	5 000 000,—
kuld: rahas ja kangides	34 173 448,80	2. Tagavarakapital — <i>Reserve Fund</i>	704 876,51
väliaraha	10 792 574,17	3. Jooksvad kohustused: — <i>Current Liabilities:</i>	
2. Vahetusaraha — <i>Subsidiary Coin.</i>	1 587 218,06	a) pangatähed liikvel	45 221 527,—
3. Sisevakslid: — <i>Home Bills:</i>		b) jooksvad arved:	
kaubavakslid	9 887 677,42	valitsuse	20 853 560,87
põllumajandusl.	1 841 089,23	pankade	6 958 651,71
metatööstusl.	58 808,40	teised	2 016 635,72
4. Laenud: — <i>Loans and Advances:</i>		4. Muud passivad — <i>Other Liabilities</i>	7 926 438,18
valitsusele	—		
teistele *)	10 040 266,69		
5. Kinnis- ja vallasvara — <i>Immovable Property and Equipment</i>	3 373 571,20		
6. Muud aktivad — <i>Other Assets</i>	15 955 036,02		
	87 679 684,89		87 679 684,99

Kattevara vahekorid jooksvate kohustustega: } 60,73%
 Proportion of Reserve to Current Liabilities: }

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laenu Kr. 1 810 259,01
 Includes Ukr. 1 810 259,01 guaranteed by the Government.

VÄLISMINISTEERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

INGLISE.

Briti majandus 1936. a. 4-al veerandil.

Economic Conditions in Gr. Britain during Fourth Quarter of 1936.

Majanduselu tõus Inglises omas 1936. a. viimasel veerandil kiiremat tempot kui aasta esimese 9 kuu kestel. Tööstustoodang ületas mitmel alal, eriti raua- ja terasetööstuses, kõik endised rekordid, töötute arv oli detsembris 240 000 ehk 13% väiksem kui 1. a. samal kuul, investeeritud kapitali dividend näitas hoogsat tõusu, kliiringpankade läbikäik lähenes rekordarvule.

Põllumajandusseisund ei kujunenud 1936. a. soodsaks. Teravilja-, heina- ja kartulitoodang olid alla 10 aasta keskmise. Põllusaaduste toodangu ebaõnnestumine mõjutas ka halvavalt karjamajandust.

Põllumajanduspoliitika alal 1936. a. 4. veerandil tuleb märkida Inglise-Argentiina kaubanduskokkulepet, milles nähakse ette tolli sisseveetavale veiselihale, millise sissevedu oli senini tollivaba. Sellest tuleb järeldada, et niipea, kui osutub võimalikuks, seatakse Inglises sisse ka toll peekoni sisseveole. Ühenduses lihatollide kehtimapanekuga esitas Briti Valitsus parlamendile seaduse kava, milles nähti ette lihloomade tootjate toetamine.

Peekonsigade varustamise alal 1937. a. peale selgus detsembris, et põllupidajad olid sõlminud lepinguid väiksema sigade arvule kui nähti ette peekonirühkade poolt. Sel puhul loeti sõlmitud lepingud tühistatuiks. Kuidas läheneb Briti oma maa peekonsigade varustamise küsimus, on senini veel selgusetu. Tõenäoselt näib, et nii pea kui osutub võimalikuks, lõvendatakse peekonskeemi kontingentide osas ning seakasvatatajale hakatakse maksma toetusi.

Tööstus. Sõetööstuse seisund ühenduses metallitööstuse kõrgkonjunktuuriga ning teatavate ümberkorraldustega on paranenud järjekindlalt. Sõetoodang suurenes 1936. a. umbes 2½% ning eksporthinnad tõusid 4%. Raua- ja terasetoodangus kestab kõrgkonjunktuur edasi. Terasetoodang oktoobris, novembris ja detsembris 1936 ületas 1 milj. tn kuus, seega oli ta ligemalt 25% suurem kui 1. a. samal ajavahemikul. Rauatoodang suurenes samal ajal umbes 20%. Masina-, auto- ja lennuki-

tööstused töötasid täie koormisega. Neil aladel tuntakse endiselt õppinud tööliste puudust. Laevaehitustööstuses kestis elavnemine ka 1936. a. viimasel veerandil. Ühenduses mereväe-tellimistega arvestatakse, et 1937. a. on laevaehitustööstuse koormis võrdne 1929. a. tasemega. Puuvillatööstuses oli märgata kindlat paranemist. 1936. a. näitas puuvillasaaduste eksport tõusu koguselt ning väärtuselt. Villatööstuses paranes samuti seisukord ning väljavedu suurenes 1936. a.

„The Economist'i” andmel olid dividendid tööstusse investeeritud kapitalilt viimaste aastate kestel:

	Firmade arv	Kasu 1000 £	Indeks
1936	1 690	196 987	147,6
1935	1 631	169 685	131,5
1934	1 507	140 226	113,6
1933	1 481	120 312	100

Seega suurenesid tulud tööstusse investeeritud kapitalilt viimase 3 aasta kestel ligemale 50%.

Töötute arv oli Inglises 14. XII m. a. 1 628 719, võrreldes 1 868 565 töölisega 1935. a. samal ajal, seega vähenemine 239 846. Kindlustatud töölisi, arvatud välja põllutöölised, oli 14. XII 36 11 132 000 ehk 503 000 rohkem kui 1. a. samal ajal.

Kaubandus. Müükide läbikäik jae-kaubanduses oli Britis m. a. novembris 6,5% ja veebruar-november 6,3% suurem kui eelmisel aastal samal ajal.

Suurkaubandushinnad olid 1936. a. Board of Trade'i andmete järgi (1930=100):

	1934	1935	1936
Toit- ja maitseained	85,0	86,8	91,7
Tööstussaadused	89,7	90,0	94,4

Suurkaubandushindade tõus 1936. a. viimasel veerandil oli eriti suur: toit- ja maitseainete hinna indeks oli 98,0 ja tööstussaaduste oma 99,5. Suurkaubandushinnad olid 1936. a. detsembris 10% kõrgemad kui 1. a. samal ajal. Briti väliskaubanduse läbikäik 1936. a. oli (tuh. £):

	1936	1935	1934
Sissevedu	848 986	756 041	731 414
Väljavedu	440 719	425 834	395 986
Reeksport	60 416	55 303	51 243
Passiivsus	347 801	274 904	284 183

Sissevedu 1936. a. tõusis £ 92 895 000 ehk 12,3%, väljavedu £ 19 998 000 ehk 4,7%. Sissevedu suurenes kõigis kaubarühmades, suhteliselt kõige enam toor- ja poolvalmismaterjalide rühmas. Väljavedu vähenes toorainete ja poolvalmismaterjalide rühmas, suurenes toitainete ja valmismaterjalide rühmas.

Sisseveo suurenemine oli peamiselt tingitud suurenenud toorainete sisseveost ning toit- ja toorainete hindade tõusust. Sisseveo suurenemist ning kaubandusbilansi halvenemist peetakse briti majandusringkonnis täiesti normaalseks. Briti väljaveo tõus oli tagasihoidlik, mida põhjustas osaliselt nõrk välisostjate ostujõud, osaliselt Briti tööstuse suur koormis sisemaiste tellimistega. Avaldatakse arvamust, et Briti eksport areneb 1937. a. kiiremini, kuna takistavad asjaolud on kadumas.

Maksebilanss. Väliskaubanduse passiivsus moodustas 1936. a. £ 347 801 000, suurenedes võrreldes eelmise aastaga £ 72 897 000. Asjatundjate ringkonnist arvatakse, et Briti maksebilanss muutus 1936. a., arvestades kaubandusbilansi halvenemist vähesel määral passiivseks. See passiivsus võib aga olla väga väike, kuna tulud Briti välisinvesteeringimisist 1936. a. märksa tõusid. 1934. a. lõpul arvati Briti investeerimisi välismaal ja asumais £ 3 714 000 000, millised andsid dividende £ 159 000 000 1935. a. tulused välisinvesteeringimisist arvati £ 167 900 000-le. Kuna hinnad 1936. a. olid tunduvalt kõrgemad, pidid tulud välisinvesteeringimisist tõusma veel kiiremini, seega võiks tulused välisinvesteeringimisist 1936. a. arvestada £ 200 000 000-le. Ühenduses sellega tõusid 1936. a. tunduvalt sissetulekud kaubalaevastikust, kinnitusest. Nende asjaolude tõttu ei tohiks Inglise maksebilansi passiivsus 1936. a. olla kuigi suur.

Pankade läbikäigud näitavad, et briti majandus on jõudnud kõrgkonjunktuuri ajajärku. Kliiringpankade läbikäik 1936. a. tõusis, võrreldes eelmise aastaga, 8% ning oli £ 40 616 547 000. Tšekide kliiringu läbikäik jääb ainult 1920. a. läbikäigust maha,

mis oli pärast sõjaseks rekordaastaks. Viie „suure“ panga hoiusummad näitasid rekord-arve, olles 1936. a. lõpul £ 2 011 300 000 ehk 7% suurem kui eelmisel aastal. Kõik teised arved, arvatud välja avansid, näitavad samuti suurenemist.

Uut kapitali lasti 1936. a. välja £ 127 milj. võrreldes £ 183 ja £ 150 milj. kahe eelmise aasta kestel. Uuest kapitalist paigutati sisemaal 87,8%, asumais 10,8% ja välismais 1,4%. Mitmel puhul käsitati 1936. a. kestel Inglise välislaenu andmise vabakaskmist ning asutati selleks isegi vastav komisjon, kuid tegelikult seisis Londoni rahaturg senini välismaile kinni. Välislaenu andmine toimub edaspidi nähtavasti kaubaostukrediidid andmise teel.

Vaatamata rahuldavale tulude laekumisele näitas eelarve aasta esimese 9 kuu puudujääk võrreldes eelmise aastaga suurenenemist. 31. XII oli riigieelarve tulude ja kulude seis (tuh. £):

	1936	1935	Suurenemine
Tulud	448 294	435 924	7 370
Kulud	592 148	549 950	32 198
Puudujääk	138 854	114 026	24 828

Kuigi eelarve puudujääk on eelarve aasta esimesel kolmveerandil suur, arvatakse, et aasta lõpul puudujääki ei tule või halvemal juhul ta oleks väike. Tähtsamad laekumised, nimelt tulumaksust, langevad eelarveaasta viimasele veerandile. Suurenenud väljamõekud põhjustasid peamiselt kasvavast relvastumistempost.

Uue eelarve kohta arvatakse, et see tuleb 6—8% võrra suurem kui 1936/37 oma ning ulatub £ 850 000 000. Relvastumisele kavatakse kulutada £ 40—£ 60 milj. võrra enam kui jooksva aastal. Mõõdapääsmatu näib olevat tulumaksu tõstmine 4/9d-ilt 5 š-le per £ 1.—. Ühtlasi räägitakse õlleaktsiisi tõstmisest. Varakantsler märkis hiljuti peetud kõnes, et relvastumiskava täitmine ei pea toimuma pikemaajaliste laenu abil, mis vee-retaab raskusi tulevaile põlvedele, vaid et neid tekkivaid kulusid tuleb kanda praegusel põlvel. On arvata, et briti tööstused, mis annavad kõrgeid dividende, satuvad edaspidi kõrge maksustamise alla.

Peekoni- ja sinkide kontingent Inglises. — *English Quota for Bacon and Ham.*

Briti valitsus otsustas vedada sisse peekonit ja sinke välismaalt 12. II—31. III s. a. samal määral nagu k. a. esimese 6 nädala kestel (s. o. 770.5 tsntn. nädalas).

Ühtlasi aga juhitakse tähelepanu asjaolule, et seda kvootekogust tuleb võtta mitte-kõitvana ning et Briti valitsus jätab endale õiguse muuta seda sõltuvalt turuolukorrast.

TAANI.

Taani-Saksa kaubanduskokkulepe 1937. a.

Danish-German 1937 Trade Agreement.

Läbirääkimised Taani-Saksa kaubavahe-
tuslepingu üle 1937. a., mis kehtsid üle kuu
lõppesid 23. XII 1936. Kokkulepe pannakse
kehtima nootide vahetuse teel.

Kokkuleppe aluseks on uus süsteem, mis
Taani ekspordi Saksa teeb täiesti sõltuvaks
saksa kaupade müügist Taani. Kontingent-
põhimõtte asendatakse kaubaväärtuse põhi-
mõttega. Uue kokkuleppega kohustub Saksa
ostma Taanist 1937. a. I veerandil taani kau-
pu 70 milj. Tkr. eest ja järgmisil veerandil
määratakse Taani ekspordi suurus sellejärgi,
kui palju Taani maksis eelmisel veerandil
sisse kliiringkontole saksa kaupade impordi
eest. Varemate kokkulepete aluseks olid
teatavasti kindlad põhi- ja lisakontin-
gendid, millede andmine sõltus Saksa tar-
vidusist ning saksa kaupade ekspordist Taani.
Uue kokkuleppe eeskujuks on sakslaste
soovil Inglise-Saksa leping, muidugi teissu-
guses arvulises vahekorras.

Kuna 1937. a. I veerandil puudus arvutus-
alus, on seks ajaks sõlmitud õieti erikokku-
lepe, mille põhjal Saksa ostab 3 kuu jooksul
taani kaupu 70 milj. Tkr. eest, mis vast-
tab umbes Taani keskmisele veerand-ekspor-
dile k. a., kuid mis ületab eksportväärtuseit
ümmarguselt 6 milj. Tkr-ga 1936. a. I vee-
randi ekspordi. Sellest 70 milj. Tkr-st lan-
geb ümm. 61 milj. Tkr. põllumajandussaa-
dusile, 3 milj. Tkr. kalale ja 6 milj. Tkr.
muile kaupadele.

Taani eksport 1937. a. II veerandil mää-
ratakse selle järgi, kui palju I veerandil maks-
ti Taani poolt sisse kliiringkontole, kuid kõik
sissemaksud ei tule esialgu veel kasuks Taani
ekspordile, sest kõigepealt tuleb Saksa nõu-
del kaotada praegune valuutaummik kliiring-
kontol, mis on praegu Taani kasuks. Kui
Taani soovib ka teisel veerandil hoida oma
eksporti Saksa 70 milj. Tkr. kõrgusel, peavad
sissemaksud kliiringkontole I veerandil ületa-
ma selle summa. Taani ostud aasta lõpul
olid nii suured, ja nende eest makstakse aas-
ta algul, nii et II veerandi suhtes ollakse mu-
retud.

Taani eksport Saksa oleks seega 1937. a.
4. veerandil ümm. 280 milj. Tkr. Taani eks-
pordi suurenemisele Saksa on seatud piiriks
nõue, et see ei või tõusta kõrgemale, kui ta
olnuks 1936, kui täiesti olnuksid kasustatud
põhi- kui ka lisakontingendid.

Nagu varemadki kokkulepped Saksaga, on
ka uue kokkuleppe aluseks nõue, et Taani
peab ostma Saksast rohkem kui müüma sin-
na, järelikult jääb püsima vahesumma, mille
Taani peab tasuma väljaspool kliiringlepet
puhtas valuutas. Taani poolt oldi sunnitud
sellelega leppima uue aasta esimese nelja kuu
kohta, kuid jaanuari lõpul algavad selle kü-
simuse üle uued Taani-Saksa läbirääkimised
ja nende tulemusil oleks tagasiulatav jõud
kogu 1937. a. kohta. Vastasel korral on
Taanil õigus kogu kaubandusleping võelda
üles ühekuise etteteatamisega 1. maist.

POOLA. Poola põllumajandusvõlad. — *Agricultural Debts in Poland.*

Poola põllumajandusvõlad olid 1935. a.
keskmiselt 231 zl haritavalt ha-lt. 1936. a.

vähenesid võlad 14,7% — 197 zl ha kohta.

Poola väljaveopreemiad viljale. — *Export Premiums on Grain in Poland.*

Väljaveopreemiaid viljale vähendati 5 zl kv
eest. 15. III alates maksab valitsus ainult

3 zl preemiat, kui viljaturg jääb samaks, nagu
praegu.